

Изявление на ЕКЗД относно преразглеждането на Регламента за неприкосновеността на личния живот и електронните съобщения и неговото въздействие върху защитата на физическите лица по отношение на поверителността на техните комуникации.

Органите за защита на данните в Европейския съюз, участващи в Европейския комитет по защита на данните (ЕКЗД), считат, че преразглеждането на текущата директива за неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (2002/58/ЕО, изменена с Директива 2009/136/ЕО) е важна и необходима стъпка, която трябва да приключи бързо. Използването на съобщителни услуги, базирани на интернет протокол, е широко разпространено от 2009 г. насам и тези ОТТ услуги (over-the-top services- директно предоставяне на интернет съдържание) понастоящем не са обхванати от съществуващата директива. За да се гарантира защитата на поверителността на комуникациите на крайните потребители при използване на тези услуги и с цел създаване на еднакви условия на конкуренция за доставчиците на електронни съобщения и функционално еквивалентни услуги, призоваваме Европейската комисия, Парламента и Съвета да работят заедно за гарантиране на бързо приемане на новия регламент за неприкосновеността на личния живот в интернет, който да замени текущата директива в тази област, възможно най-скоро, след влизането в сила на Общия регламент за защита на данните (ОРЗД) през май месец тази година.

Като се има предвид развитието на дискусиите по предложението и за да подпомогне съзакондателите, ЕКЗД реши да предложи допълнителни насоки и пояснения по някои специфични въпроси, повдигнати от предложените изменения в законодателството.

1. Поверителността на електронните комуникации изисква специфична защита, която не е обхваната от ОРЗД

Поверителността на комуникациите (модерният еквивалент на традиционната пощенска тайна на кореспонденцията) е основно право, защитено по силата на член 7 на Хартата на основните права на Европейския съюз, което вече се прилага с директивата за неприкосновеността на личния живот в сектора на електронните комуникации. Правото на поверителност трябва да се прилага за всички електронни комуникации независимо от начина, по който те се изпращат, съхраняват или преминават от подателя до получателя, и трябва също да опазва целостта на крайното оборудване на всеки потребител.

Електронните комуникации са неразделна част от множество основни дейности в нашето модерно общество, тъй като те подпомагат упражняването на редица основни права, като например свободата на мисълта, съвестта, религията, изразяването на мнение, събранията, сдруженията и др. Поради тази причина е необходимо да въведем допълнителни гаранции за поверителността и неутралността на съобщителните услуги, осигуряващи нашите комуникации.

Като се има предвид значимостта и широката употреба на електронни комуникации в нашето цифровизирано общество, има голяма вероятност те да съдържат или разкриват специални категории лични данни по изричен начин или просто поради натрупването и комбинацията от данни или метаданни, свързани с електронните комуникации, които позволяват да се достигне до много точни заключения относно личния живот на хората, предполагащи висок риск за техните права и свободи и следователно, към електронните комуникации трябва да се отнесем по съответния начин.

Ние напълно подкрепяме подхода, възприет в предложения регламент, базиран на общи забрани, конкретни изключения и използване на съгласието на потребителите. В този контекст, в регламента за неприкосновеност на личния живот в интернет не следва да има никаква възможност за обработване на съдържанието и метаданните от електронни съобщения на общи основания, като например „законни интереси“, които се простират отвъд това, което е необходимо за предоставяне на електронни съобщителни услуги. Освен това, в регламента за неприкосновеност на личния живот в интернет не следва да има възможност за обработване на метаданни, свързани с електронните съобщения, за целите на изпълнение на договор, което означава, че не следва да има изключение за общата цел на изпълнение на даден договор, тъй като в регламента се посочва точно какъв вид обработване е разрешен за тази цел, като например обработване за целите на фактурирането.

ЕКЗД желае да подчертае, че метаданните, свързани с електронни съобщения, все пак могат да се обработват допълнително без изискване на съгласие, след като са били адекватно анонимизирани¹. ЕКЗД насърчава доставчиците на електронни съобщителни услуги да използват тази възможност, за да разработват новаторски услуги, като същевременно опазват неприкосновеността на личния живот.

2. Директивата за неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните съобщения вече е в сила

Защитата на поверителността на комуникациите е право, което вече съществува днес. В Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации от 2002 г., изменена през 2009 г., вече бе установена обща забрана за обработване на съдържанието и метаданните в електронните съобщения. Тези операции са възможни:

- само с предварителното съгласие на потребителя или
- ако е спазено едно от изключенията, предвидени в Директивата (предаване на съобщение по електронната съобщителна мрежа, фактуриране).

Предавателните услуги, използвани за предоставяне на услуги между машини, също попадат в обхвата на текущата директива. Тези разпоредби са запазени в предложения регламент.

Защитата на крайното оборудване също вече е право. Използването на капацитета за съхранение на крайното оборудване на потребителя се прилага по технологично неутрален начин. Ето защо, не само бисквитките, но и всички други технологии за проследяване вече подлежат на съгласие от страна на потребителя или на едно от изключенията, посочени в Директивата за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации.

Освен това, в предложения регламент, така както е изменен от съзаконодателя, се създават няколко нови изключения, които бяха предложени от Работната група по член 29², като например актуализиране на състоянието на сигурността и измерването на аудиторията. Тези изключения са свързани със специфични видове обработка с много малки рискове за поверителността на потребителите.

¹ Съгласно определението в протокол [WP216](#), като псевдонимизираните данни остават лични данни.

² Вижте протоколи [WP194](#) и [WP240](#)

3. Предложеният регламент има за цел да се гарантира еднаквото прилагане на правилата във всички държави членки и от всички администратори на данни

Настоящата директива за неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации не се прилага за услуги за електронни комуникации, предлагани от доставчици по интернет, въпреки че тези услуги са функционално еквивалентни.

Тези доставчици обаче ще попаднат в обхвата на предложения регламент. ЕКЗД подчертава, че разширяването на обхвата на Регламента, за да бъдат включени функционално еквивалентни услуги, включително така-наречените ОТТ услуги, е важна част от реформата. Всички предложени промени на проекта за регламент, които биха попречили на тази цел (например предложения за ограничаване на обхвата на защита до „транзитни“ комуникационни данни), следва да се избягват, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция на доставчиците.

Предложеният регламент важи също така при всички случаи на събиране на данни, свързани с поведението на потребителите, независимо дали те са си създали профил за дадена услуга. Този подход не само ще гарантира на потребителите на тези услуги защитата, която заслужават, но и ще позволи справедлива конкуренция между администраторите на данни. Следва да се отбележи, че съгласието, което трябва да бъде получено по силата на Регламента за неприкосновеност на личния живот и електронните съобщения, е със същото значение като в ОРЗД. По-специално, необходимостта да се получи свободно предоставено съгласие ще попречи на доставчиците на услуги да изискват *задължително приемане на бисквитките (cookie walls)*³ от страна на потребителите, а задължението да се получи специфично съгласие ще създаде равнопоставеност между доставчиците, независимо дали потребителят е влязъл в своя профил или не.

Освен това, създаването на специфични санкции за нарушенията на Регламента за неприкосновеност на личния живот и електронните съобщения и разширеният му териториален обхват, отразяващи разпоредбите на ОРЗД, ще дадат ефективни правомощия на органите за защита на данните, като им позволят да прилагат регламента за всички инструменти за електронни комуникации, използвани от потребителите в ЕС.

4. Новият регламент трябва да наложи изискването за съгласие за получаване на бисквитки и други подобни технологии и да предложи на доставчиците на услуги техническите инструменти, които ще им позволят да получават това съгласие

По предложение на Европейската комисия член 10 от предложения регламент има за цел да предостави на потребителите контрол над използването на капацитета за съхранение на тяхното крайно оборудване. Парламентът доразви този член 10, за да се изисква въвеждането на поверителност по подразбиране в софтуерните настройки и за да се предостави техническо решение на уебсайтовете, позволяващо им да получат валидно съгласие.

ЕКЗД напълно подкрепя засилването на този член и счита, че той следва да се отнася до операционните системи на смартфони, таблети и всички останали „потребителски агенти“, за да се гарантира, че приложенията за комуникации вземат предвид предпочитанията на техните ползватели без значение какви технически средства се използват.

Освен това, настройките за поверителност следва да улесняват даването и оттеглянето на съгласие по лесен, обвързващ и правно приложим начин по отношение на всички участници, а на потребителите следва да се предлага ясен избор по време на инсталирането, позволяващ им да дадат съгласието си, ако желаят. В допълнение, мобилните приложения и уеб приложенията следва да получават съгласие в съответствие с ОРЗД посредством настройките за поверителност.

³ Защитната стена за бисквитки (*cookie wall*) не позволява достъпа до уебсайт или услуга на потребители, които не са дали съгласието си да получават бисквитки.

5. Заключение

ЕКЗД смята, че:

- В Регламента за неприкосновеност на личния живот и електронните съобщения не бива да се понижава равнището на защита, предлагано от текущата директива в тази област.
- Регламентът следва да предлага защита за всички видове електронни комуникации, включително тези, извършвани от ОТТ услуги, по технологично неутрален начин.
- Съгласието на потребителите следва да се получава систематично по технически жизнеспособен и правно приложим начин, преди да се обработват данни за електронните съобщения или преди да се използва капацитетът за съхранение или обработване на данни на крайното оборудване на потребителя. Не следва да има изключения при обработването на тези данни въз основа на „законен интерес“ от страна на администратора на данни или на общата цел за изпълнение на договор.
- В член 10 следва да се предоставя ефективен начин за получаване на съгласие за използването на уебсайтове и мобилни приложения. Като цяло, настройките следва да защитават поверителността на потребителите по подразбиране и да ги упътват да избират настройка при получаване на подходяща и прозрачна информация. В тази връзка, Регламентът следва да остане технологично неутрален, за да се гарантира, че той се прилага последователно във всички случаи.
- Възможно най-голямо внимание следва да се отдели на изключения в конкретни случаи, които законодателите може евентуално да добавят към вече включените в проекта изключения от Комисията и Парламента. По-конкретно, всички общо определени изключения за случаи, в които „публичен орган“ иска обработване на данни, трябва да бъдат внимателно разгледани и в предложението не следва да се позволява безразборно следене на местоположението на потребителя или обработване на техните метаданни.
- За да бъде съгласието дадено свободно, както се изисква в ОРЗД, достъпът до услуги и функции не трябва да зависи от съгласието на потребителя с обработването на лични данни или обработването на информация, свързана или обработвана от крайното оборудване на потребителите, което означава, че защитните стени за бисквитки следва да бъдат изрично забранени.
- Използването на наистина анонимизирани данни за електронни комуникации следва да бъде насърчавано.
- Гореспоменатите промени ще защитават неприкосновеността на личния живот на крайните потребители при всички съответни обстоятелства и ще възпрепятстват нарушаването на конкуренцията.